

för arkegoniater och fossila växter — *icke* måtte af Riksdagen beviljas!

Om remiss af denna min motion till statsutskottet får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 25 januari 1887.

R. Klinckowström.

N:o 14.

Af friherre **Klinckowström**, *om förhöjning i bevillningsafgiften af enskilda banker med sedelutgifningsrätt.*

Vid sistlidne riksdag aflemnade Kongl. Maj:t nådig proposition af den 6 mars 1886¹ med förslag bland annat, till en förändring af de enskilda sedelutgifvande bankernas verksamhet och i sammanhang dermed förslag till förändring i lagen för rikets ständers bank af den 1 mars 1830, beträffande riksbankens metalliska kassa och sedelutgifningsrätt.

Denna nådiga proposition ansåg sig Riksdagen icke kunna bifalla och icke heller kunde Riksdagens båda Kammare sammanjemka sina olika åsikter i denna viktiga fråga till en gemensam mening.

Man hade, under sådana förhållanden, hoppats att Kongl. Maj:t skulle till denna Riksdag aflemna en nådig proposition med förslag till samman-

¹ Se bihang till 1886 års riksdagsprotokoller, 1 Saml., n:o 27.

jemkning för att kunna komma till ett önskad slut med denna fråga och hvarigenom allas rättvisa fordringar och billiga önskingar skulle kunna, genom ömsesidigt tillmötesgående, blifva på ett tillfredsställande sätt tillgodosedda.

Men denna förhoppning har beklagligen svikits, sedan Kongl. Maj:t, under sistlidne höst, bifallit förlängning af flera enskilda sedelutgifvande bankers oktroj ända till slutet af år 1893; ty svårligen lärer nu regeringen till innevarande Riksdag inkomma med något förslag till lag rörande en förändrad verksamhet för ifrågavarande banker och den enskilda sedelutgifningens successiva upphörande, *i enlighet med den allmänna meningen.*

Under sådana förhållanden och

då de enskilda bankernas sedelutgifningsrätt är rätteligen att anse såsom ett *monopol*,¹ hvilket är, enligt § 60 Regeringsformen, grundlagsvidrigt, tillhörande konstitutionsutskottet att deri söka behörig rättelse; hvaremot *monopolet*, i denna sin egenskap, bör högre än annars beskattas;

då enligt nu gällande Kongl. förordning angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter af den 16 maj 1884 § 5 för denna de enskilda bankernas sedelutgifningsrätt endast skattas med *två* kronor för hvarje ett tusen kronor af det högsta beloppet af bankens sedlar, som på en gång under näst föregående året varit utlemnade i rörelsen, och denna beskattning, enligt offentlig redogörelse för den allmänna bevillningen under året 1885 endast utgjort 119,972 kronor;

då en beskattning af 3 procent af ifrågavarande sedelutgifning, hvars högsta belopp under året 1885 var 49,539,248 kronor, icke kan anses för hög och endast skulle för sistnämnde år hafva utgjort 1,486,176 kronor; får jag härmed föreslå,

att § 5 uti Kongl. förordningen angående bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter af den 16 maj 1884 måtte sålunda förändras, att bevillningsavgiften för enskilda bankers sedelutgifningsrätt skall utgå, från den 1 Januari 1888, och tills vidare, med trettio (30) kronor för hvarje ett tusen kronor af det högsta

¹ Se h. e. herr statsministerns yttrande till stadsrådsprotokollet bifogadt Kongl. Maj:ts nådiga proposition n:o 27 till 1886 års riksdag, med förslag till förordning angående bankaktiebolag och förordning angående enskilda banker med rätt att utgifva egna banksedlar; pag. 37.

belopp af banksedlar, som på en gång, under näst föregående året varit utlemnade uti rörelsen.

Om remiss af denna motion till bevillningsutskottet får jag värdsamt anhålla.

Stockholm den 25 januari 1887.

R. Klinckowström.

N:o 15.

Af friherre **Klinckowström**, *angående disposition af riksbankens vinst för år 1886.*

Vid senaste riksdag beslutades, att *hela* den riksbankens nettovinst, som uppkommit genom nämnda banks verksamhet under året 1885 eller 2,773,009 kronor 69 öre, skulle bibehållas för riksbankens räkning och således intet deraf öfverlemnas till statsverket.

Då riksbankens öfvertagande af all sedelutgifning i landet, hvilken för närvarande delvis äfven besörjes af de enskilda bankerna, endast är en tidsfråga;

då till denna motsedda sedelutgifning erfordras en större grundfond, och större guldförråd, än för närvarande i riksbanken finnes;

då under sådana förhållanden riksbanken måste i landsorterna besörja sin utvidgade verksamhet genom ett vida större antal afdelningskontor än de sju dylika, som nu finnas, och dertill fordras vida större rörelsekapital